

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/216/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118215898
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118215898.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov v konaní pred sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v spore žalobkyne: X. M., I.. XX.X.XXXX, Z. K. XX, XXX XX, právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany o vydanie bezdôvodného obohatenia 444,40 € a neprijateľnosť zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 444,40 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 444,40 €, od 6.12.2018 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Úverovej zmluve, č. 4311044148, z 11.11.2013, v § 1 Hlavy 18. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať a Vy ste povinný(á) nám uhradiť poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12 EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Úverovej zmluve, č. 4311044148, z 11.11.2013, v § 2 Hlavy 18. Sankcie účtované v dôsledku Vášho omeškania, v znení: „Ak sa omeškáte s úhradou splátky, máme právo Vám vyúčtovať zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR, ktorú musíte uhradiť.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa svojou žalobou doručenou súdu dňa 14.11.2018 domáhal zaplatenia sumy vo výške 444,40 € s prísl. titulom bezdôvodného obohatenia.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že dňa 11.11.2013 uzatvorila so žalovaným úverovú zmluvu (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 3.000,- €. ktorý sa zaviazala žalovanému zaplatiť v 84 mesačných splátkach vo výške 59,30 €. V úverovej zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 15,54 %, RPMN vo výške 16,8 % a priemerná RPMN vo výške 18,84 %. zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c/, f/, j/, k/ zák. č. 129/2010 Z.z.. V súvislosti s povinnosťou žalovaného uvádzať v úverovej zmluve aj predpoklady, ktoré boli použité na výpočet RPMN, poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/7/2017, zo 6.4.2017. V Zmluve, č. 4311044148 z 11.11.2013 je uvedená nesprávne celková čiastka splatná spotrebiteľom

vo výške 4.956,- €. Vzhľadom na dobu splácania 84 mesiacov a výšku mesačnej splátky 59,30 €, predstavuje celková čiastka správne sumu 4.981,20 € (84 x 59,30 € = 4 981,20 €). Bezdôvodné obohatenie žaluje vo výške rozdielu medzi jej platbami, t.j. 3.444,40 € a výškou úveru 3.000,- €, teda 444,40 €.

Zmluva tiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Ide o zmluvnú podmienku uvedenú v úverových zmluvných podmienkach žalovaného k Úverovej zmluve, č. 4311044148, z 11.11.2013, v § 1 Hlavy 18. V zmysle tohto ustanovenia, sa mala zaviazat' na úhradu poplatkov za upomienky. Je neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky, a ktoré si on sám určil pevnou sumou vopred. Výšku poplatkov za upomienky žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil, a aj preto ich požadovanie od spotrebiteľa odporuje dobrým mravom. Ďalšia neprijateľná zmluvná podmienka sa nachádza v úverových zmluvných podmienkach žalovaného, k Úverovej zmluve, č. 4311044148, z 11.11.2013, v § 2 Hlavy 18. K neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky uviedla, že zmluvnú pokutu si so žalovaným individuálne nedojednala. Zmluvná pokuta bola zakomponovaná do úverových podmienok, na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovaného, pričom ja som ju nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť a poukázala na rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9C/137/2016, z 3.10.2016.

3. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že z jeho strany nedošlo a ani nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, keďže prijímal platby (splátky úveru) žalobcu oprávnene, a to na základe platne uzavretej úverovej zmluvy a v súlade s riadne dohodnutými zmluvnými podmienkami. Skutočnosť, že uzavretá úverová zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov je tvrdená len samotným žalobcom. Žalobca toto svoje tvrdenie nepreukázal žiadnym konkrétnym rozhodnutím súdu, ktoré by určilo, že úverová zmluva č. 4311044148 uzavretá dňa 11.11.2013 je bezúročná a bez poplatkov. Bezdôvodné obohatenie nadobúda charakter peňažného dlhu až rozhodnutím súdu a nie svojvoľným vyhodnotením žalobcu.

Žalobca len deklaratívne konštatuje, že hodnota RPMN je v úverovej zmluve uvedená nesprávne, absolútne však neuviedol výpočet ani odôvodnenie, na základe ktorého k danému záveru dospel. Pokiaľ výpočet realizoval prostredníctvom internetových kalkulačiek, je potrebným uviesť, že tieto obsahujú len políčka na základne údaje bez zohľadnenia akýchkoľvek špecifik jednotlivých poskytnutých úverov, na základe čoho vznikajú odchýlky. Internetové kalkulačky majú len informatívny charakter.

Pokiaľ ide o sporné uvedenie celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom, žalovaný dal do pozornosti ustanovenia § 2 písm. h/ a g/ zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy (t.j. 11.11.2013). V samotnej úverovej zmluve je poistenie uvedené v doplnkových službách ako „poistenie výdavkov (dobrovoľné).“ Pokiaľ by klient o poistenie záujem nemal, v príslušnej kolónke by bolo uvedené „bez poistenia“, čo je aj prípad žalovanej úverovej zmluvy. V tejto časti sú uvedené aj ďalšie alternatívne ponúkané služby a to konkrétne služba „Odložené splátky“ a služba „Zmena výšky a počtu splátok“. Klient je pri uzatváraní úverovej zmluvy dopytovaný okrem požadovanej výšky úveru a výšky splátok aj ohľadne možnosti uzatvorenia poistného, či iných doplnkových služieb a je len na slobodnom rozhodnutí samotného klienta, či sa pre niektorú z doplnkových služieb rozhodne alebo nie. S tým súvisí nevyhnutnosť pri prepočte celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom odpočítať od sumy 4.981,20 € (84 x 59,30 €) úhradu za dobrovoľnú službu odložené splátky 25,2 € (84 x 0,30 €) a výsledkom je suma uvedená v úverovej zmluve č. 4311044148 ako celková čiastka splatná spotrebiteľom 4.956,- €.

Aj keď Zmluva neuvádza presný číselný dátum ukončenia zmluvy, veriteľ použil objektívne zistiteľné kritéria, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Žalovaný mal za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. aj vtedy, pokiaľ veriteľ použije objektívne zistiteľné kritériá, z ktorých je nepochybne možné určiť dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru. Navyše zákon č. 129/2010 Z.z. v znení platnom a účinnom ku dňu 1.5.2018 zmenil znenie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. d) tak, že povinnou náležitosťou je už len uvádzanie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je nepochybne v úverovej zmluve dodržaná.

Pokiaľ ide o splnenie náležitosti v § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z. , t.j. uvedenie adresy predávajúceho, žalovaný dáva do pozornosti, že predmetom žalovanej úverovej zmluvy č. 4311044148 bolo poskytnutie bezúčelového úveru. Žalovaný teda nepreplácal kúpnu cenu formou úveru žiadnemu predajcovi, preto uvedenie adresy neexistujúceho predávajúceho nie je možné. Pokiaľ mal žalobca

záujem podávať reklamáciu alebo sťažnosť, mohol sa obrátiť priamo na žalovaného ako poskytovateľa úveru, ktorého adresa je uvedená hneď v úvode Zmluvy.

Pokiaľ ide o dodržanie zákonných náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. (v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy), poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15. Vzhľadom na skutočnosť, že smernica 2008/48/ES obsahuje úplnú harmonizáciu pokiaľ ide o náležitosti spotrebiteľskej zmluvy o úvere uvedené v článku 10 ods. 2, členské štáty nie sú oprávnené vo svojej vnútroštátnej úprave vyžadovať náležitosti nad rámec náležitostí uvedených v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES. Žalovaný taktiež poukázal aj na novú legislatívnu úpravu, ktorú uvádza vo svojom uznesení zo dňa 22.02.2018 aj Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod sp.zn. 3Cdo/146/2017.

Existenciu naliehavého právneho záujmu na určení neprijateľných zmluvných podmienok musí v konaní preukazovať žalobkyňa, pričom naliehavý právny záujem musí existovať a byť preukázaný nielen v čase začatia konania, ale aj v čase, keď bol rozsudok vyhlásený. Nedostatok naliehavého právneho záujmu je dôvodom k zamietnutiu žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite. Naliehavý právny záujem žalobcu na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky nie je daný ani v zmysle ustanovenia § 137 písm. d) CSP.

5. Súd vykonal dokazovanie listinami (úverová zmluva, úverové podmienky, prehľad platieb k úveru) pričom zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 11.11.2013 uzavreli strany Úverovú zmluvu č. 4311044148, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 3.000,- €, ktorý mal žalobca uhradiť formou 84. splátok po 59,30 € mesačne. Úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 15,54 % ročne, údaj o RPMN bol v zmluve uvedený vo výške 16,8 %. Podľa zmluvy mala žalobkyňa zaplatiť celkovú čiastku vo výške 4.956,- €. Lehota splatnosti bola dohodnutá ako 84 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. Prvá splátka bola splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru, dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok bol vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka. V bode 55 bola dohodnutá služba zmena výšky a počtu splátok za ktorú sa žalobkyňa zaviazala platiť poplatok vo výške 0,30 €, ktorý bol zahrnutý v splátke.

7. Žalobkyňa po poskytnutí úveru uhradila 58 splátok, t.j. k 15.9.2018, a celkovo tak zaplatila sumu vo výške 3.439,40 € a tiež uhradila poplatok za Upomienku I. vo výške 5,- €.

8. Na základe zisteného skutkového stavu súd vec takto právne posúdil:

Podľa 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, každý z účastníkov si môže vymieniť odstúpenie od zmluvy a dojednať pre ten prípad odstúpené. Kto zmluvu splní aspoň sčasti alebo prijme hoci len čiastočné plnenie, nemôže už od zmluvy odstúpiť, ani keď poskytne odstúpené.

Podľa § 2 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 9 ods. 1 cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 cit. zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 298 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „C.s.p.“), ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

9. V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáha vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo na strane žalovaného vzniknúť tým, že prijímal plnenia z titulu úrokov a poplatkov, aj keď zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sa má považovať za bezúročnú a bez poplatkov, teda plnenie, ktoré žalobkyňa uhradila nad rámec istiny úveru sa má považovať za bezdôvodné obohatenie. Žalovaný namietal, že záväzkový právny vzťah bezdôvodného obohatenia vznikne len za splnenia zákonných predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby, protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje určitú inú osobu a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovú ujmu inej určitej osoby. Podľa žalovaného nedošlo k naplneniu týchto znakov, keďže všetky platby od žalobcu prijímal iba v súlade s riadne uzavretou úverovou zmluvou a v súlade dohodnutými zmluvnými podmienkami.

10. Zmluva uzavretá stranami konania je nepochybne zmluvou spotrebiteľskou, keďže pri uzavretí zmluvy bol žalovaný v postavení dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalobkyňa v postavení spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 4 Obč. zákonníka. Stranami sporu nebolo spochybňované, že poskytnutý úver je spotrebiteľským úverom, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., teda úverová zmluva musí obsahovať všetky obligatórne náležitosti vyplývajúce z ust. § 9 ods. 2 cit. zákona. V zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ cit. zákona, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti taxatívne uvedené v tomto zákonom ustanovení, považuje sa za bezúročnú a bez poplatkov, a preto podľa názoru súdu, ak dlžník plní na základe takejto zmluvy, aj úroky, poplatky, prípadne ďalšie platby nad rámec istiny, možno konštatovať, že ide o plnenie bez právneho dôvodu, teda prijatím takéhoto plnenia vznikne na strane veriteľa bezdôvodné obohatenie. Z tohto dôvodu aj v prejednávanej veci, pokiaľ sú preukázané tvrdenia žalobkyne o chýbajúcich náležitostiach úverovej zmluvy a napriek tomu bolo poskytnuté plnenie z jej strany žalovanému, sú splnené podmienky na vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného.

11. V zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ cit. zákona jednou z obligatórných náležitostí je údaj o trvaní zmluvy a tiež aj termíne konečnej splatnosti. Ak sa teda v zmysle cit. zák. ustanovenia vyžaduje uviesť termín konečnej splatnosti, je potrebné tento termín uviesť jednoznačne s uvedením dátumu konečnej splatnosti a nepostačuje iba uvedenie spôsobu výpočtu tohto dátumu. Podľa názoru súdu teda nebola splnená táto obligatórna náležitosť zmluvy. Obdobne tak s poukazom na § 9 ods. 2 písm. k/ cit. zákona chýba údaj

o termínoch splátok a súdu nebol predložený žiadny dôkaz o tom, či žalobcovi bol poskytnutý nejaký splátkový kalendár. Zmluva obsahuje určenie splatnosti splátok nasledovne: „Prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Pokiaľ kalendárny mesiac po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci. Dátum splatnosti druhej a nasledujúci splátok je vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka.“ Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora C-42/15 zo dňa 9.11.2016. V tomto rozhodnutí Súdny dvor konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Avšak určenie splatnosti jednotlivých splátok tak, ako sú zakotvené v zmluve, nespĺňa podľa názoru súdu jednoznačnosť a ľahkosť identifikovania splátok, ktoré bola žalobkyňa povinná platiť. Termín konečnej splatnosti musí byť určený dátumovo, aby poskytol spotrebiteľovi jasný a konkrétny údaj o konečnej splatnosti a neponechal na spotrebiteľa, aby komplikovane počítal tento termín výpočtom počtu splátok (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 11Co/101/2013 alebo Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/211/2013).

12. Pre aplikáciu ust. § 11 ods. 1 písm. b/ cit. zákona postačuje, ak chýba ktorýkoľvek z vyššie uvedených údajov a zmluva sa potom považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

13. V predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená RPMN vo výške 16,8 % pričom podľa prepočtu má byť správne uvedená sadzba 17,03 % (výpočet súd realizoval prostredníctvom kalkulačky <http://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/spotrebitelesky-uver-rpmn-psn.php>). Súd pri tomto výpočte vychádzal z výšky úveru 3.000,- €, výšky splátky úveru 59,30 €, pri počte splátok 84, teda z údajov uvádzaných v zmluve priamo žalobcom, pričom iba tieto údaje boli tiež známe aj žalovanému v pozícii spotrebiteľa. Napokon v zmluve nie sú uvedené ani všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorý údaj má byť uvedený priamo v úverovej zmluve tak ako to vyplýva z § 9 ods. 2 písm. j) veta za bodkočiarkou zákona o spotrebiteľských úveroch. Okrem toho celková suma, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť činila 4.981,20 €, a nie v zmluve uvedených 4.956,- €, čo je spôsobené nezarátaním poplatku za službu zmeny počtu a výšky splátok. Žalovaný zarátal uvedený poplatok do výšky mesačnej splátky (59,30 €), avšak nie do sumy celkovej čiastky splatnej veriteľom čo môže pôsobiť zavádzajúco pre spotrebiteľa.

14. Napokon priemerná RPMN je v zmluve uvedená nesprávne (18,84 %), nakoľko podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2013, ktoré boli zverejnené 31.10.2013, bola priemerná RPMN pre daný typ úveru vo výške 19,35 %, pričom v danom prípade veriteľ použil údaj z 2 štvrtroka 2013.

15. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že v zmluve nebola dojednaná podstatná náležitosť, a to ročná percentuálna miera nákladov a taktiež neobsahovala ďalšie obligatórne náležitosti vyplývajúce z § 9 ods. 2 písm. f/ a písm. k/ cit. zákona, a preto aj úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy uzavretej medzi stranami konania je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

16. Ďalšie namietané náležitosti zmluvy zo strany žalobcu sú nevyhodnotil ako rozporné so zákonom. Adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, je podľa názoru súdu, ak nie je uvedené inak, adresa dodávateľa uvedená v zmluve.

17. S prihliadnutím na uvedené súd dospel k záveru, že zmluva uzavretá stranami sa má považovať za bezúročnú a bez poplatkov, a teda ak žalobkyňa uhradila z titulu úrokov, poplatkov sumu 3.444,40 €, ide o plnenie bez právneho dôvodu, preto na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný v zmysle § 451 ods. 1 Obč. zákonníka vydať tomu, na úkor koho sa obohatil.

18. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právny predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

20. Pri nárokoch na vydanie bezdôvodného obohatenia lehota na vydanie tohto nároku nevyplýva z tohto právneho predpisu, preto v zmysle § 563 Obč. zákonníka povinnosť veriteľa plniť nastáva potom, čo veriteľ vyzve dlžníka na plnenie. Žalobca si uplatňoval úrok z omeškania od druhého dňa po dni doručenia žaloby, t.j. od 6.12.2018. K uvedenému dňu bola základná úroková sadzba ECB vo výške 0,00 %. Výška úroku z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (§ 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z. z. v znení noviel).

21. Súd sa ďalej zaoberal v ďalšom otázkou (ne)prijateľnosti zmluvnej podmienky. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Ak ide o neprimeranú doložku, má súd právomoc vyvodit' všetky dôsledky, ktoré vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný.

22. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľky má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách) z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho Súdneho dvora a ochranou spotrebiteľa, a to slabšej zmluvnej strany. Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C.s.p.. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. (vid' uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018).

23. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná.

24. S prihliadnutím na vyššie uvedené, súd dospel k záveru, že zmluvné pokuty a upomienky, ktoré je dlžník povinný zaplatiť v prípade omeškania s úhradou splátky úveru predstavujú neprijateľné zmluvné podmienky. Vyššie uvedené zmluvné podmienky uvedené v hlave 18 § 1 a § 2 úverových zmluvných podmienok neboli so spotrebiteľom individuálne dojednané a zakladajú tak značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pri dojednaní zmluvných pokút v úverových podmienkach žalovaného tak predovšetkým absentuje predpísaná písomná forma v zmysle § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zmluvné pokuty sú obsiahnuté v úverových podmienkach žalovaného, ktoré predstavujú typové ustanovenia formulované výlučne žalovaným bez možnosti spotrebiteľa tieto ustanovenia ovplyvniť a individuálne dojednať, resp. dosiahnuť ich zmenu. Úverové podmienky nie sú osobitne podpísané spotrebiteľom. Súd poukazuje na to, že i v spotrebiteľských zmluvách je možné všeobecné obchodné/zmluvné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie, ale aj obmedzenie obsahové. Je treba zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednaná technického a vysvetľujúceho charakteru, naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmenom písanej forme skryl dodávateľ dojednaná, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí,

nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Otázku základných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy a otázku sankcií za nespĺnenie záväzkov spotrebiteľa treba považovať za tak dôležité, že musia byť uvedené v samotných zmluvách a nie v úverových zmluvných podmienkach, ktorým spotrebiteľ vo všeobecnosti prikladá menší dôraz ako zmluve samotnej. Zmluvné ustanovenia upravujúce povinnosť spotrebiteľa zaplatiť zmluvné pokuty a poplatky za upomienky sú navyše písané drobnými, ťažko čitateľnými písmenami a tak splývajú s ostatným obsahom úverových podmienok žalovaného.

25. Súd prvej inštancie zastáva názor, že upomienky, resp. zmluvné pokuty v prejednávanej veci majú jednoznačne sankčný charakter (viď ich výšku, ako aj rozdielnú cenu za prvú a druhú upomienku, hospodárskymi nákladmi na ich zhotovenie nepreukázanú), čo treba považovať za neprípustné. Navyše tieto sankcie rovnako ako aj zmluvná pokuta sú netransparentne uvedené iba v úverových podmienkach a nie priamo v zmluve. Preto súd vyhlásil tieto zmluvné podmienky za neprijateľnú a uviedol ich vo výrokovej časti tohto rozsudku.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p., tak že v plnej miere úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinná strana dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená strana môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.